

Folkesparekassens

Risikorapport 2016

Søjle III - oplysninger

Februar 2017

1. Formål og indhold

Formål

Hensigten med nærværende risikorapport er at leve op til søjle III-oplysningsforpligtelserne i CRR-forordningen, hvorefter der skal stilles en række oplysninger om pengeinstitutters risikoprofil og kapitalbehov til rådighed for omverdenen. Formålet er, at omverdenen får et bedre grundlag til at vurdere det enkelte pengeinstitut herunder Folkesparekassen.

Indhold

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

1. Formål og indhold
  2. Risikostyringsmålsætninger og risikopolitik
  3. Kapitalgrundlag
  4. Kapitalkrav herunder opgørelse af solvensbehov
  5. Kreditrisikjusteringer
  6. Anvendelse af ECAI i forhold til risikovægtede poster
  7. Eksponeringer mod markedsrisiko
  8. Operationel risiko
  9. Eksponeringer mod aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen
  10. Eksponeringer mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen
  11. Aflønningspolitik
  12. Gearing
  13. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker
- Bilag 1. Supplerende oplysninger vedrørende gearingsgraden

Den samlede risikorapport incl. ledelseserklæringer jf. punkt 2. og 3. er godkendt på bestyrelsesmøde

Silkeborg, den 23. februar 2017

Bestyrelsen

_____
Mads Andersen Velbæk

_____
Heidi Hansen

_____
Eloneh Gaia Klit Malm

_____
Helle Nielsen

_____
Jørgen Bertelsen

_____
Normann G. Karlsen

_____
Michael Schou

_____
Børge Mortensen

2. Risikostyringsmålsætninger og risikopolitik

Folkesparekassen er eksponeret i forhold til forskellige risikotyper. Sparekassens bestyrelse fastlægger med udgangspunkt i forretningsmodellen og de strategiske målsætninger relevante risikopolitikker samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med politikkerne for risikostyring er at minimere tab, der kan opstå som følge af uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Sparekassen har en række værktøjer til identifikation og styring af risici. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af tildelte risikorammer. Den daglige risikostyring foretages af direktionen.

De væsentlige risikoområder for sparekassen er: kredit, markedsrisiko, likviditet og operationelle risici.

Folkesparekassens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af de enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable.

Folkesparekassen har indtil udgangen af 2016 haft et revisionsudvalg. Udvalget har blandt andet behandlet risikostyringen og har haft til opgave at gennemgå regnskabs- revisions- og sikkerhedsmæssige forhold samt at overvåge de interne kontrol- og risikostyringssystemer. Med den nye revisorlov, der blev gældende i 2016, har Folkesparekassen valgt at nedlægge revisionsudvalget og overført alle relevante opgaver til den samlede bestyrelse.

Folkesparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en risikoansvarlig. Henset til sparekassens størrelse er direktionen udpeget hertil. Den risikoansvarlige udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om Folkesparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risici påvirker eller kan påvirke sparekassen.

Der er for den risikoansvarlige udarbejdet en særlig instruks for funktionens opgaver.

Særligt om kreditrisiko

Den væsentligste risiko i Folkesparekassen er kreditrisikoen, defineret som tab som følge af debtors misligholdelse af betalingsforpligtelser over for sparekassen. Bestyrelsen har inden for rammerne af den vedtagne forretningsmodel i kreditpolitikken fastlagt de overordnede principper for kreditgivning og foretager bevilling af de største engagementer. Bestyrelsen har endvidere videregivet beføjelser til direktionen.

Folkesparekassens kreditpolitik fastsætter, at sparekassens risikoprofil på kreditområdet skal være passende forsigtig. Følgende centrale elementer fra kreditpolitikken kan fremhæves:

Sparekassens målgrupper er kreditmæssigt stærke private kunder og mindre/mellemstore erhvervsvirksomheder.

Der ønskes som udgangspunkt ikke eksponeringer, der overstiger 10 % af sparekassens kapitalgrundlag. Med baggrund i tilsynsdiamantens pejlemærke for store engagementer styrer sparekassen efter, at summen af store engagementer aldrig overstiger 50 % af kapitalgrundlaget.

Folkesparekassen ønsker, at den samlede kreditrisiko begrænses via en branchemæssig spredning. Det er målsætningen, at udlån og garantier til fast ejendom og gennemførelse af byggeprojekter ikke overstiger 15 % af de samlede udlån og garantier. For erhvervskunder under ét må der maksimalt være en eksponering på 50 % af de samlede udlån og garantier.

Sparekassen er meget tilbageholden med at yde kredit uden sikkerhed i kundens aktiver eller anden form for sikkerhed.

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering for kreditområdet. Bestyrelsen modtager mindst hvert kvartal rapportering på kreditområdet. Mindst 2 af de årlige rapporteringer er fuldstændige rapporter, mens øvrige rapporteringer kan være mindre omfattende.

Markedsrisiko

Folkesparekassens bestyrelse har i markedsrisikopolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af sparekassens markedsrisiko. Ved markedsrisiko forstås risikoen for, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter ændrer sig som følge af ændringer i markedspriser. Sparekassens markedsrisici omfatter: renterisici, aktierisici og i meget begrænset omfang valutarisici. Sidstnævnte vedrører alene kontantbeholdning til kunders rejsebrug og omtales derfor ikke yderligere. Det er sparekassens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisici, at der føres en forsigtig og konservativ markedsrisikopolitik, hvor der primært investeres i likvide danske børsnoterede obligationer med en relativ lav renterisiko. Investering i aktier består udelukkende af sektoraktier samt kapitalandele i pengeinstitutter, med hvem sparekassen har et tæt samarbejde.

I markedsrisikopolitikken identificeres forskellige former for markedsrisici, og der angives specifikke grænser for, hvor stor risiko Folkesparekassen ønsker at påtage sig. Bestyrelsen har fastsat følgende grænser for sparekassens markedsrisiko: Renterisikoen må maks. udgøre 5 % af kapitalgrundlaget, mens kursværdien af aktier maksimalt må udgøre 30 % af kapitalgrundlaget. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Regnskabsafdelingen har ansvaret for opgørelse, overvågning samt kontrol og rapportering af markedsrisici. Beregningen af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- Løbende opfølgning på sparekassens risici
- Løbende rapportering til direktion og bestyrelse
- Rapportering af kapitalprocenter til myndigheder

Overvågningen sker ved hjælp af et risikostyringssystem fra SDC. Såfremt der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en

position overskrider direktionens samlede rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

Likviditetsrisiko

Bestyrelsen har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte Folkesparekassens forretningsmodel. Dette sikres primært ved en målsætning om, at likviditetsoverdækningen i henhold til lovens krav til enhver tid skal være mindst 100 %. Det er endvidere målsætningen, at kundeindlån skal kunne finansiere kundeudlånene, således at sparekassen forbliver uafhængig af ekstern funding.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger den overordnede risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på at understøtte sparekassens forretningsmodel. Endvidere er der besluttet retningslinjer for sparekassens opgørelse af likviditetsrisikoen samt for finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at omkostningerne til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer Folkesparekassen i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at sparekassen altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Likviditetsstyringen foregår via en række styringsmekanismer. Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede likviditet styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Regnskabsafdelingen har ansvaret for den løbende rapportering om likviditetssituationen. Den risikoansvarlige overvåger og rapporterer, hvorvidt likviditetsrisikoen ligger inden for de udstukne rammer.

Bankens bestyrelse modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Operationelle risici

Folkesparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder u hensigtsmæssige procedurer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Bestyrelse har i politik for operationelle risici angivet en ramme for identifikation, vurdering, overvågning og styring af den operationelle risiko. Derudover har sparekassen politikker for IT-sikkerhed, kontroller og forsikring, der understøtter den operationelle risikostyring.

Det er den grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hensyn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Et væsentligt område ved vurderingen af sparekassens operationelle risici er IT-forsyningen. Ledelsen forholder sig løbende til IT-sikkerheden, herunder til beredskabsplaner og nødplaner, som har til hensigt at sikre IT-driften trods eventuelle kritiske begivenheder.

Der foretages en løbende registrering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Registreringen danner baggrund for en vurdering af, om forretningsgange etc. bør justeres med henblik på at undgå eller minimere operationelle risici. Den eksterne revision gennemgår og vurderer endvidere løbende Folkesparekassens forretningsgange.

Bestyrelsen modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver sparekassens operationelle risici.

Ledelseserklæringer

Folkesparekassens bestyrelse og direktion har den 23. februar 2017 godkendt risikorapporten for 2016.

Det er bestyrelsens vurdering, at Folkesparekassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringsystemer er tilstrækkelige i forhold til sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af Folkesparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af sparekassens risikoforvaltning, herunder af, hvordan sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af sparekassens direktion, af den risikoansvarlige og af den complianceansvarlige samt på grundlag af evt. af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser, at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Folkesparekassens forretningsstrategi er baseret på sparekassens vision og værdigrundlag om at

- modtage rentefri indlån og yde udlån til lavest mulige omkostninger for den enkelte kunde
- drive pengeinstitut ud fra bæredygtige principper med høj moral og uden spekulation
- være et fuldservice pengeinstitut i forhold til kundegrundlaget

- forblive selvstændig og udvikle sig i takt med kunderne og samfundet

Folkesparekassen ønsker en indtjening, der dækker de samlede driftsomkostninger og som sikrer en robust kapitalbase. Kapitalen skal være tilstrækkelig til at kunne understøtte forretningsmodellen og skal til en hver tid kunne sikre den fornødne handlefrihed. Kapitalen skal kunne klare vækst i forhold til nye kunder og være stor nok til, at sparekassen kan følge udviklingen hos bestående kunder.

Det er sparekassens målsætning, at den solvensmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 8 %, aktuelt udgør denne 9,92 %.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt Folkesparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Tilsynsdiamanten

	Tilsynsdiamant	Folkesparekassens opfyldelse pr. 31/12 2016
Udlånsvækst	20 %	1,51 %
Store engagementer	125 %	38,99 %
Likviditetsoverdækning	> 50 %	359,53 %
Funding ratio	< 1	0,46
Ejendomseksponering	< 25 %	2,60 %

Sammensætning af bestyrelsen

Folkesparekassens bestyrelsesmedlemmer besidder udover ledelsesposten i sparekassen et antal øvrige bestyrelsesposter:

Bestyrelsens formand, Mads Andersen Velbæk	4 øvrige bestyrelsesposter
Heidi Hede Hansen	1 øvrig bestyrelsespost
De øvrige bestyrelsesmedlemmer	ingen øvrige bestyrelsesposter

Folkesparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om sparekassens risici til at sikre en forsvarlig drift af Folkesparekassen. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på sparekassens hjemmeside. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i nominerings- og vederlagsudvalgets kommissorium, som ligeledes er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside.

Bestyrelse har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed,

erhvervs erfaringer, køn og alder. Blandt andet er det et mål, at mindst 25 % af bestyrelsen skal udgøres af det underrepræsenterede køn. I 2016 er der 5 mandlige og 3 kvindelige bestyrelsesmedlemmer. Derudover er det bestyrelsens vurdering, at der er god spredning på bestyrelsens baggrund og kvalifikationer. En uddybning heraf fremgår af sparekassens hjemmeside.

Folkesparekassen har indtil udgangen af 2016 haft nedsat et revisionsudvalg. Der har i 2016 været afholdt 4 møder i revisionsudvalget. En ændring af revisorloven har betydet, at det ikke længere er et krav, at Folkesparekassen har et revisionsudvalg. Udvalget er som en konsekvens heraf nedlagt, og alle relevante opgaver er overført til den samlede bestyrelse.

Derudover har sparekassen nedsat et normerings- og vederlagsudvalg. Dette udvalg har afholdt 3 møder i 2016. Den samlede bestyrelse har afholdt 13 møder i alt.

3. Kapitalgrundlag

Folkesparekassens kapitalgrundlag består udelukkende af ren egentlig kernekapital og opgøres som følger:

Opgørelse af kapitalgrundlag

Garantkapital pr. 31.12.2016	23.558
Opskrivningshenslæggelser	0
Fradrag for ramme til indfrielse af garantkapital	-500
Overført overskud tidligere år	73.971
Justeringer af egentlig kernekapital som følge af forsigtig værdiansættelse	-328
Andre fradrag (udskudte skatteaktiver mv.)	-594
Årets overskud	4.140
Egentlig kernekapital før fradrag	100.247
Fradrag for ikke-væsentlige kapitalandele i den finansielle sektor (beholdning 11.865)	-4.345
Egentlig kernekapital efter fradrag (kapitalgrundlag)	95.902

4. Kapitalkrav – herunder opgørelse af solvensbehov

Metode til vurdering af om den interne kapital er tilstrækkelig

Folkesparekassens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger Folkesparekassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som sparekassen påtager sig. Bestyrelse har halvårligt drøftelser omkring fastsættelsen af den interne kapital (solvensbehovet), for at sikre, at den er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra sparekassens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på den interne kapital (solvensbehovet), herunder stress-niveauer samt vækstforventninger. Dette gælder også, selvom tilsynets benchmarks anvendes. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af Folkesparekassens interne kapital (solvensbehov), som skal være tilstrækkelig til at dække sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen en gang om året indgående opgørelsesmetoden for Folkesparekassens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og benchmarks der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som Folkesparekassen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer Folkesparekassen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes Folkesparekassen egen historik.

Opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet):

Opgørelse pr. 31.12.2016	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet	37.100	8,00
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	2.700	0,58
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,00
+ 4) Kreditrisici, heraf	4.400	0,95
• 4a) Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af kapitalgrundlaget) med finansielle problemer	2.600	0,56
• 4b) Øvrig kreditrisici	500	0,11
• 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle engagementer	100	0,02
• 4d) Koncentrationsrisiko på brancher	1.200	0,26
+ 5) Markedsrisici, heraf	0	0,00
• 5a) Renterisici	0	0,00
• 5b) Aktierisici	0	0,00
• 5c) Valutarisici	0	0,00
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,00
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	0	0,00
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,00
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	0	0,00
+ 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,00
Total = kapitalbehov/solvensbehov	44.200	9,53
• Heraf til kreditrisici (4)	4.400	0,95
• Heraf til markedsrisici (5)	0	0,00
• Heraf til operationelle risici (7)	0	0,00

• Heraf til øvrige risici (2+3+6+8)	2.700	0,58
• Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9+10)	37.100	8,00
Den samlede risikoeksponering	463.327	9,53
Kapitalgrundlag/kapitalprocent		20,70
Konjunkturbuffer		1,25
Kapitaloverdækning		9,92

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af den interne kapital (solvensbehovet) samt de risici som ledelsen finder, at sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Folkesparekassen en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Opgørelse af solvensbehovet på de enkelte risikokategorier

Kreditrisici:

4a) Folkesparekassens store engagementer (over 2 % af kapitalgrundlaget) med svaghedstegn udgør i alt 23,7 mill.kr. Engagementerne er afdækket med sikkerheder opgjort efter et forsigtighedsprincip for 17,7 mill.kr. Der er nedskrevet for 1,9 mill.kr. og solvensreserveret 8 % under punkt 1) svarende til 1,5 mill.kr. Tilbage er der 2,6 mill.kr., der reserveres.

4b) Under øvrige kreditrisici er det vurderet, at der ikke er særlige branchekoncentrationer, der kan give problemer. Derudover er øvrige svage engagementer gennemgået i forhold til vurdering af, om udløb af afdragsfrihed på realkreditlån m.v. kan give udfordringer. Hvis det er tilfældet, bliver engagementet markeret med OIV, og der foretages en nedskrivningsberegning. Det vurderes derfor, at der ikke skal solvensreserveres ekstra hertil. Derimod er det konstateret, at der kan forekomme dødsbositioner, hvor det viser sig, at en ejendom er misligholdt. Det kan føre til et uventet tab, da pantet i visse tilfælde er mindre værd end antaget. Der solvensreserveres af forsigtighedshensyn 0,5 mill.kr. i den sammenhæng.

4c) Folkesparekassens 20 største engagementer udgør 21,61 % af den samlede udlånsmasse. I forhold til Finanstilsynets vejledning solvensreserveres 0,1 mill.kr.

4d) Folkesparekassen har generelt en god spredning på forskellige brancher. Største branche er "øvrige erhverv". I forhold til Finanstilsynets vejledning solvensreserveres 1,2 mill.kr.

Markedsrisici:

5a) Folkesparekassens renterisici kan henføres til en beholdning af børsnoterede obligationer med kort løbetid eller variabel rente. Placering i obligationer sker med det formål, at placere overskydende likviditet. Beholdningen ligger primært indenfor handelsbeholdningen. Der beror en mindre andel på 7,5 mill.kr. i obligationer udenfor handelsbehandlingen. Der tages ved opgørelsen ikke hensyn til denne del, da den betragtes som uvæsentlig. For obligationsbeholdningen indenfor handelsbeholdningen, der udgør 303,6 mill.kr., er der ved opgørelsen af den faktiske solvens tillagt et beløb til de vægtede poster, der modsvarer renterisiko. Derudover er den maksimalt tilladte rentefølsomhed jf. direktionsinstruksen på 5 pct. Der er derfor jf. vejledningen omkring 8+ solvensopgørelsen ikke solvensreserveret yderligere til renterisici.

5b) Sparekassen har indskudt kapital i andre pengeinstitutter på i alt 3,9 mill.kr. Der reserveres ikke noget i den forbindelse.

Operationelle risici:

Der er afsat et beløb til operationelle risici under punkt 1). Da bestyrelsen vurderer, at sparekassen har en simpel forretningsmodel, en velfungerende organisation, passende forretningsgange og IT-systemer afsættes ikke yderligere kapital hertil.

Konjunkturbuffer

En konjunkturbuffer er under indfasning. Den udgør i 2017 1,25 pct. I 2019 vil bufferen være fuldt indfaset med 2,50 pct.

Kontracyklisk kapitalbuffer

I lyset af finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvekst. Hensigten hermed er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i kriseperioder.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygning af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark.

Folkesparekassen har alene krediteksponeringer i Danmark. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager 0 pct. for 2017, hvorfor Folkesparekassen ikke har en kontracyklisk kapitalbuffer.

Opgørelse af de risikovægtede eksponeringer i henhold til minimumskapitalkravet

Folkesparekassen beregner de risikovægtede eksponeringer i henhold til standardmetoden og skal derfor opgøre minimumskapitalkravet indenfor hver eksponeringsklasse. Dette fremgår nedenfor.

	Minimumskapitalkravet på 8 %
Eksponeringer mod institutter	919
Eksponeringer mod selskaber	2.617
Detaileksponeringer	18.140
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	3.211
Eksponeringer ved misligholdelse	279
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	930
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	60
Krav mod institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	0
Aktieeksponeringer	1.065
Andre poster	896
Eksponeringer i form af obligationer indenfor handelsbeholdningen	3.975
Valuta	16
Operationel risiko	4.958
Kapitalkrav i alt	37.066

5. Kreditrisikjusteringer

Folkesparekassen foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Folkesparekassen foretager en individuel vurdering af alle signifikante og bonitetsmarkerede udlån. Objektiv indikation for værdiforringelse anses for at være indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder,
- låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser,
- pengeinstituttet yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller
- det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Folkesparekassen foretager en gruppevis vurdering af alle udlån, der ikke nedskrives individuelt. Den gruppevise vurdering foretages på baggrund af en makroøkonomisk segmenteringsmodel, hvor inddelingen i homogene grupper efter kreditrisiko er baseret på udlån fordelt på sektorer og brancher. For hver gruppe er der fastlagt en statistisk sammenhæng mellem et antal forklarende makroøkonomiske variable (arbejdsløshed, boligpriser, antal konkurser, rente m.v.) og konstaterede tab. Det er således ændringer i de forklarende makroøkonomiske variable, som udtrykker, at der er indtruffet en objektiv indikation for værdiforringelse, som har en indvirkning på de forventede fremtidige betalingsstrømme.

Krediteksponeringer fordelt på eksponeringsklasser:

1.000 kr.	Værdien af eksponeringer efter regnskabsmæssige værdjusteringer og nedskrivninger og før hensyntagen til virkningerne af kreditrisikoreduktion
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	31.663
Eksponeringer mod institutter	35.678
Eksponeringer mod selskaber	32.867
Detaleksponeringer	316.872
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	117.768
Eksponeringer ved misligholdelse	2.604
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	7.750
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realobligationer	7.556
Eksponeringer mod institutter og selskaber med kortsigtet kreditvurdering	0
Aktieeksponeringer	13.311
Andre poster	30.084

Krediteksponeringer fordelt på restløbetider:

1.000 kr.	Anfordring	0–3 mdr.	3 mdr.–1 år	1-5 år	Over 5 år
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	0	31.663	0	0	
Eksponeringer mod institutter	0	31.097	0	19.540	2.448
Eksponeringer mod selskaber	3.116	7.407	7.784	7.106	11.015
Detaleksponeringer	11.540	59.331	67.736	128.320	152.986
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	2.137	5.540	8.996	21.301	80.333
Eksponeringer ved misligholdelse	46	2.189	1.273	583	426
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	0	0	4.150	1.378	3.081
Eksponeringer i form af særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realobligationer	0	0	0	7.556	0

Aktieeksponeringer	0	0	0	0	13.311
Andre poster	0	30.084	0	0	0

Krediteksponeringer fordelt på brancher:

1.000 kr.	Eksponering før værdiregulering
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	34.082
Industri og råstofudvikling	7.078
Energiforsyning	51
Bygge- og anlæg	12.747
Handel	34.834
Transport, hoteller og restauranter	7.125
Information og kommunikation	5.431
Finansiering og forsikring	5.109
Fast ejendom	13.979
Øvrige erhverv	42.870
I alt erhverv	163.266
Private	432.887
I alt	596.153

Værdiforringede krediteksponeringer og individuelle nedskrivninger fordelt på brancher:

1.000 kr.	Misligholdte eksponeringer restancer overtræk	Udlån og garanti-debitorer med OIV (Bonitetskategori 1)	Individuelle nedskrivninger hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlig myndighed	0	0	0	0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	12.048	1.879	562
Industri og råstofindvinding	2.847	2.148	0	0
Energiforsyning	0	51	0	0
Bygge- og anlæg	0	497	494	442
Handel	0	0	0	0
Transport, hoteller og restauranter	345	1.155	38	-9
Information og kommunikation	0	700	245	-68
Finansiering og forsikring	0	0	0	0
Fast ejendom	0	2.852	0	0
Øvrige erhverv	0	1.200	382	-452
I alt erhverv	3.192	20.651	3.038	475

Private	1.160	13.943	7.396	2.334
I alt	4.352	34.594	10.434	2.809

Bevægelser på værdiforringede krediteksponeeringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger:

1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger / hensættelser		Gruppevise nedskrivninger / hensættelser	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger / hensættelser primo på udlån og garantier	7.683	0	1.525	0
Bevægelser i året:				
Valutakursregulering	0	0	0	0
Nedskrivninger / hensættelser i årets løb	4.936	0	242	0
Tilbageførsel af nedskrivninger / hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation for værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-2.119	0	0	0
Andre bevægelser	0	0	0	0
Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0	0	0
Endeligt tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet / hensat	-66	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger / hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	10.434	0	1.767	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger / hensættelser (opgjort før nedskrivninger / hensættelser)	26.013	0	290.630	0

6. Anvendelse af ECAI i forhold til risikovægtede poster

Folkesparekassen anvender SDC, som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede poster under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR forordningen.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Eksponeringsklasser hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

Eksponeringsklasse 1000 kr.	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	31.663	0
Eksponeringer mod institutter	35.678	11.487
Eksponeringer mod selskaber	32.867	32.867
Eksponeringer i form af dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	7.556	756

I Folkesparekassens kapitalgrundlag er der fratrukket eksponeringer mod institutter på 4.345 t/kr.

7. Eksponering mod markedsrisiko

Kapitalgrundlagskrav vedrørende markedsrisici - specificeret på risikotype

Folkesparekassens markedsrisiko er relateret obligationsbeholdningen, der anvendes til placering af likviditet. Beholdningen ligger indenfor handelsbeholdningen, hvorfor risikoen er indregnet under de vægtede poster. Der beror alene en lille beholdning af obligationer på 7.556 t/kr. udenfor handelsbeholdningen. Disse obligationer er stillet til sikkerhed for clearing. Risikoen er medtaget under kreditrisiko.

8. Operationel risiko

Folkesparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, som er: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssigheder eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Folkesparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. I 2016 udgør den operationelle risiko 13,38 % af de samlede risikovægtede poster. De operationelle risici udgør 62,0 mill.kr., hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 5,0 mill.kr. Folkesparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag/solvensbehovet.

9. Eksponeringer mod aktier m.v. der ikke indgår i handelsbeholdningen

Folkesparekassen har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning inden for realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Folkesparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et mindre pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser). Folkesparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, erfaringer fra handler med aktier i de pågældende selskaber samt input fra kvalificeret ekstern part. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Derudover har Folkesparekassen kapitalandele i en række pengeinstitutter med hvem, sparekassen har et tættere samarbejde. Kapitalandelene fastlægges til pålydende eller indre værdi, hvis denne er lavere. Værdiansættelsen sker med afsæt i pengeinstitutternes regnskaber.

Aktier uden for handelsbeholdningen sektorselskaber (1000 kr.)

Primo beholdning	11.725
Tilgang ved køb	+1.735
Urealiseret gevinst/tab	+313
Realiseret gevinst/ tab	0
Afgang ved salg	0
Ultimo beholdning	13.773

Kapitalandele i andre pengeinstitutter (1000 kr.)

Primo beholdning	1.108
Tilgang ved køb	0
Urealiseret gevinst/tab	+25
Realiseret gevinst/ tab	0
Afgang ved salg	0
Ultimo beholdning	1.133

Som følge af, at urealiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen, medregnes de også i kernekapitalen.

En ændring på 10 pct. af den opgjorte markedsværdi på aktier uden for handelsbeholdningen vil påvirke resultatet før skat med 1.490 t/kr.

10. Eksponering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen

Folkesparekassens renterisiko er relateret til obligationer indenfor handelsbeholdningen. Udenfor handelsbeholdningen er der alene en mindre beholdning på 7,5 mill.kr. i variabelt forrentede obligationer, der er stillet til sikkerhed i forbindelse andre pengeinstitutters clearing via Folkesparekassen.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via sparekassens risikostyringssystemer. Pr. 31. december 2016 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til 116 t/kr.

11. Aflønningspolitik

Folkesparekassens bestyrelse har vedtaget en lønpolitik, som er godkendt af repræsentantskabet. Sparekassen udbetaler ikke variable løndelev til bestyrelse eller direktion. Ud over direktionen er der ikke defineret nogen væsentlige risikotagere.

Sparekassen har ved udformningen af lønpolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et nominerings- og vederlagsudvalg. Udvalget, der består af to medlemmer fra bestyrelsen, forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning.

Nærmere oplysninger om den samlede løn til ledelsen med underspecifikation fremgår af noterne i årsrapporten for 2016. Denne kan ses på Folkesparekassens hjemmeside.

Ingen personer i Folkesparekassen har en løn på over 1 mio. EUR i regnskabsåret.

12. Gearing

Med CRR-forordningen introduceres gearingsgraden, som er et risikoneutralt mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være. Gearingsgraden beregnes som kernekapital sat i forhold til instituttets uvægtede eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revision af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3 pct., svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital.

Folkesparekassen overholder dette krav, idet sparekassens gearingsgrad ultimo 2016 er opgjort til 10,52 pct.

I bilag 1 der ligger sidst i denne rapport findes supplerende oplysninger om gearingsgraden i den detaljeringsgrad, som kræves i henhold til CRR-forordningen og tilhørende tekniske standarder.

13. Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker

Kreditrisikoreduktion

Et væsentligt element i styringen af Folkesparekassens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at tage pant i sikkerheder.

De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom og biler. Dertil kommer pant i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Folkesparekassen har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelser prioriteret at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer / gældsinstrumenter
- Aktier og anparter
- Investeringsforeningsbeviser

Inden for fast ejendom tages der hovedsagelig pant i private beboelsesejendomme og ejendomme til brug for virksomhedens drift.

Folkesparekassens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Sparekassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme og værdipapirer, såfremt kunderne ikke opfylder deres betalingsforpligtelser.

Folkesparekassen har således faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages af sparekassens kreditcontroller.

Ved kreditgivning til erhvervskunder etableres endvidere fordringspant eller virksomhedspant, når det giver mening. Derudover stiller sparekassen som udgangspunkt krav om selvskyldnerkaution fra indehaveren, når virksomheden drives i selskabsform.

Derudover sikres udlån også ved pant eller transport i livsforsikringer og forsikring ved tab af erhvervsevne.

Garantier

Folkesparekassen har pr. 31.12.2016 ikke anvendt garantier som kreditreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede poster.

Afdækning af kreditrisiko med finansielle sikkerheder

Folkesparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder til afdækning af kreditrisikoen. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringsklasse sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringsklasse.

Kreditrisikoreducerende finansielle sikkerheder fordelt på eksponeringsklasser

Eksponeringsklasse 1000 kr.	Sikkerhedens værdi
Detaileksponeringer	2.577
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	0
Eksponeringer ved misligholdelse	0

Bilag 1 – supplerende oplysninger vedrørende gearingsgraden jf. CRR-forordningen**Gearingsgrad i henhold til CRR**

Referencedato	31.12.2016
Navn på enhed	Folkesparekassen
Anvendelsesniveau	Bestyrelsen samt offentligheden

Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt

		Beløb
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	744.019
2	Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	0
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	0
5	Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner (»SFT'er«)	0
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	0
EU-6a	(Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
EU-6b	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013)	0
7	Andre justeringer	0
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	744.019

Oplysninger om gearingsgrad

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	744.019
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-5.767
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	738.252
Derivateksponeringer		
4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med <i>alle</i> derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargin modtaget kontant)	0
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med <i>alle</i> derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	0
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	0
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler	0
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargin udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	0
8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelseksponeringer)	0
9	Justeret faktisk notional værdi af solgte kreditderivater	0
10	(Justerede faktiske notional værdjusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	0
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	0

SFT-eksponeringer		
12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	0
13	(Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	0
14	Eksponering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver	0
EU-14a	Undtagelse for SFT'er: Eksponering mod modpartskreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	0
15	Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner	0
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearet SFT-eksponering)	0
16	Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)	0
Andre ikkebalanceførte eksponeringer		
17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	274.145
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-101.193
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	172.952
(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)		
EU-19a	(Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	0
EU-19b	(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	0

Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	95.902
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	911.204
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	10,52
Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes		
EU-23	Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet	0
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	0

Skema LRSpl: Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	744.019
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	303.681
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:	
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	7.556
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	31.663
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der <u>ikke</u> behandles som stater	0
EU-7	Institutter	30.758

EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	63.220
EU-9	Detaileksponeringer	230.860
EU-10	Selskaber	19.081
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	8.886
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	48.334

Oplysninger om kvalitative elementer

Element		Forklaring
1	Beskrivelse af proceduren for styring af risikoen for overdreven gearing	Overvågningen af gearingsgraden indgår i Folkesparekassens løbende risikoovervågning og rapporteres kvartalsvis til bestyrelsen.
2	Beskrivelse af de faktorer, der har haft en indflydelse på gearingsgraden i den periode, som den offentliggjorte gearingsgrad vedrører	Gearingsgraden pr. 31.12.2015 var på 11,11. Pr. 31.12.2016 er gearingsgraden på 10,52. Der er således tale om et lille fald. Det skyldes primært, at der har været en stigning i såvel obligationsbeholdningen som stillede garantier, hvor kapitalgrundlaget ikke er steget tilsvarende.